

Este de döre ori in septembra: Joi-a si Domnul; era cindu va prete importante materialor, va esf de trei sefi de patru ori in septembra.

Pretiul de prenumeratiune
pentru Austria:
pe anu intregu . . . . . 8 fl. v. a.
diametate de anu . . . . . 4 " "
patraru . . . . . 2 " "
pentru Romania si strainate:
anu intregu . . . . . 12 fl.
diametate de anu . . . . . 6 " "

ALBINA.

Invitare de prenumeratiune pentru

ALBINA.

Cu 1 iuliu s. v., incepandu-se alu II. semestrul anului curint, deschidem
prenumeratiune noua.

Conditonile se vedu in fruntea foii.

TELEGRAMU.

Redactiunei „Albina“ la Pest'a.

Logosu, 9 iuliu n. Ieri, in 8 iuliu, comitatul Carasiului decise ca prin o adresa catre dieta se exprimem neindestulirea cu proiectul ministerial pentru regularea municipiilor.

Pesta, 27 cires. /9 cupl. 1870.

In dieta se continua desbaterea generala a proiectului pentru municipie. Dintre deputatii nationali s'a mai inscris la vorba Iosifu Hodosiu.

La inceputul siedintei de ieri, deachistici ca domni mai mari de candu rodul bugetu si prin urmare — dupa datin'a aristocratiei ung. leniose — casii cari se scola mai tardi, numai putinei se infatisiara la desbatere. Observandu acest'a stang'a, si vediindu-se ca densa e acum in majoritate, exploata puseiunea catu de bine, si adeca: Deputatii cari aveau se asterna cate o petitiune, vorbira de totu scurtu, si indata propusera o rezolutiune in caus'a petitiunilor ce s'a asternutu in contra proiectului pentru municipie, ca: comissionea pentru petitiuni se-si faca raportul in asta causa, carele apoi se se desbata nainte de incheierea desbaterii generale a proiectului pentru municipie.

Intentiunea stangei este, ca prin desbaterea acestui raportu, se mai intinda incheierea desbaterii proiectului pentru municipie.

Resolutiunea odata propusa, stang'a cu regulamentul casei a mana se grabi a cere votare. Se vota si se primi. Pre candu sosira numerosii deachisti, resolutiunea dejá se adoptase.

Acesta resolutiune vine bine la scotela adresei, despre carea telegramul nostru ni spune ca s'a otarit in comitatul Carasiului. —

Am disu in nr. trecutu cumca Mariei Sale Domnului Carolu, dora i se va fi uritu de romani. Am conchis acest'a de la cerculantii ca Inalt'a Sa s'a in gradit cu nisice consiliari ce-su uriti romanilor. Ca romanilor, la rondul lor, anca a cautatu se li se urasca de treb'a acest'a, avemu doveda batiale si ucide rile de la alegeri, caus'a bisericei romanescl.

Patim'a inse a mersu si mai departe, deca e adeveratu ce spune „Pester Journal“, unu organu alu regimului ungu rescu. Elu dice ca la Bucuresci, in fie-care momentu se asculta erumperea revolutiunei. Consulul generale Zulauf a situ in Pesta, si a spusu categoric dlu Andrassy ca dilele domniei lui Carolu sunt numerate; acest'a nu mai are radiem in poporul romanu si nici armata nu-i mai este secura. Asemenea au reportat guvernatorul lor si consiliul Franciei si Angliei. —

Incordarile intre Francia si Prussia se continua din caus'a candidatiunei principelui Hohenzollern la tronul Spaniei. Tonulu diarielor francesci e bellicu. Burs'a s'a pus pre pioru de res belu. In ministeriul francescu de res

belu domnesce o activitate mare, se pare ca Imperatulu Napoleone si-a uitatu de pre nalt'a podagra a Maiestatei Sale. Regele Prussiei a speditu o epistola autografa catra Parisi. Se asculta ca Russia, Anglia si Austria se intrevina la Berlinu in favorul pacii.

Diet'a Ungariei.

Siedint'a casei represent. din 7 Iuliu.

Autenticandu-se protocolul siedintei trecute, presedintele anunta mai multe petitiuni incuse, cari se predau comissionei petitiunarie.

La ordinea dilei e continuarea desbaterti generali a proiectului pentru organisarea municipiilor.

Iositu Iust din drépt'a recunoscere necesita reorganisarii municipiilor, dar in modul propusu de regim, — primește proiectul de bas'a desbaterii speciale.

E. Simonyi respinge proiectul, argumentandu ca prin acest'a se nimesce autonomia municipiilor.

Ceialalti vorbitori sunt mai putieni elocinti pentru si contra proiectului.

Siedint'a se incheia la 2 ore.

Siedint'a casei representant. din 6 iuniu.

In siedint'a de astazi vorbi Eötvös era si in frase poetice, for'a poté se arguminte primirea proiectului.

I. Kautz anca vorbesce in favorea lui Eötvös, — primește proiectul de baza la desbateroare speciale.

Madarász si ceialalti din stang'a resping proiectul, vediindu pericolata libertatea municipală.

Finca siedintiei la 2 ore.

Revista diaristica.

Promiseram in nr. penultimu a insirar parerile diarielor straine despre lupta deputatilor nostri nationali in caus'a municipiilor. Reproducendu acum pe scurtu aceste pareri, noi nu li facem lungi reflexiuni critice, ci le incredintam acestea onor. cetorii.

Incepem cu deachistulu „Pester Lloyd“ de domineca, carele recunoscere in cuventarea lui Mocioni adeveruri mari dar si erori mari. Cari sunt erorile? Acestu organu deachistu nu vré se ni le spuna, a buna séma căci nici insusi nu le scie. Cea lalta parte a articolului seu o consacra laudeloru ce le merita studiul.

„Ungarischer Ll.“ érasi cam deachistu din acea di, intra mai in detaliu: „Din desbatericile ce privesc o institutiune fundamentala de statu, nu se poate eschide doctrinarismul, si intre doctrinari pururia acel'a si-atrage mai mare atentiu, carele apartiene la scola cea noua si mai curajoasa, carele marturesc adeint'a la densa cu cea mai mare rezolutiune si cu celu mai mare curagiu. Dlu Mocioni are scola (carte) — acest'a a dovedit cuvantarea lui. Elu a prestat „diligentiam“ in studiul autorilor politici (la cari potem adauge si pre unii autori juridici). Ast'a se-i fie disu spre lauda. Scrupulositatea profesorésca a unor scriitori nemtici, caror'a nimene li poate nega sciintia, essaminarea serioasa a obiectului, dar cari ideologi facu sila materialului adunat prin diligentia ca se-lu indese intr'unu edificiu ce s'a formatu de mai nainte, conceptulu de parlamentarismu de la Fischel si Gneist, dar mai vertosu alu lui Burch si Lassalle, se vede ca i-au impus. Asia se intempla fie-carui politici tineru si talentat, carele de la carta merge de a dreptul in discussiune. Totusi la condamnarea parlamentarismului, elu fece exceptiune pentru Anglia — acest'a la tota intemplarea e dovada onorabilă despre independintia in cugetarea sa, despre voint'a serioasa de a-si face autonomu judecat'a sa, desi poterea n'a tienut pasi egali cu voint'a. Elu a vorbitu cu tactu; se feri de

a se perde pe terenul personalitatilor; materia cuvantarii sale era ordinata cu diligentia, spresiunea neteda si libera de lucruri de prisosu — indoitul demnul do recunoscintia la unu politicu june si la unu oratore politicu, candu politicii mai betrani si oratorii politici si-uita de acesta recerintie, ce trebuia se li impuna matoritatea mai mare a anilor.“

„Dlu Mocioni, asia credem, va mai avea odata ocazie a luă parte la lucrul practicu — politicu in statul nostru, liberu de tem'sisifica a unei opositiuni quand même. Pre cătu de putieni ni vinu le socotela principiele de astazi ale lui, pre atât'a de mare ar fi parerea nostra de reu déca in decursulu timpului si intru interesulu tierii nu s'ar poté angajá la lucru poteri atâtu de arnice, ori carea ar fi direptiunea loru. Dar, pentru acelu casu noi ilu admoniamu a se feri de unu pericolu, de pericolu unui conservatismu cerbicosu si a unui birocratismu netolerante. Scepticii, cari cu o idrasnala revolutionaria dau navala peste parlamentarismu, incepu de comunu ca radicali, ea profeti ai „anarchie organiste“, pentru a fini ca defensorii conservativi a necesitate de o inteleptiune guvernamentală carea se le dirigea tot. Voim numai dôuo esemplu din timpulu mai nuou — Veniaminu Disraeli si Lothar Bucher.“

„Domn'a unui parlamentu pote se devina tirania, in tocm'a casii domn'a unui principiu. Istor'a parlamentelor cari au guvernatură cu unu principiu, precum celu anglu si celu suedicu, denumira acest'a totu atâtu de bine casii istor'a parlamentelor cari au guvernatură de principiu, precum e a convertului francescu. Dar ce va se dica acest'a? Nemica alta de cătu ca prim stabilirea regimului parlamentariu, anca nu s'a facutu destulu pentru libertatoare si ascurarea drepturilor cetățenilor in contr'a parlamentului si a guvernurilor ce esie din parlamentu, ci trebuiecesc anca unu siru de legi organice. Responsabilitatea juristica a ministrilor, nu e de mare valoare — acest'a am demonstrat-o adese fatia de Lónay si Pulszky. Déca e se spunem adeverulu, apoi noua ni se pare mai importanta o legă carea ar stabili responsabilitatea pandurilor, de cătu cea despre responsabilitatea ministrilor. Prim'a este lesne, dar a dôua — esiste despre densa o spresiune caracteristica de la Robertu Peol — cu desvoltarea sistemelui parlamentare devine totu mai rara, mai raru aplicabila. Dar alta responsabilitatea ministeriala no desconsidera Mocioni; cea politica, carea privesce totodata majoritatea parlamentului...“

Dupa unu lungu studiu despre municipie, autorulu trece la acea parte a cuvantarii lui Mocioni, in carea setratéza despre caus'a de naționalitate. Elu dice:

„Mocioni asculta de la municipiu, cum ilu voiesce, scutu pentru naționalitat. Dlu Mocioni se insiela, căci urmarea ar fi o apesare generala a naționalitatilor; Intr'unu comitatul serbii i-ar apesa pe romani, intr'altru romanii pe magari, in alu treile magarii pe slovaci, in alu patrale slovacii pe nemti, in alu cincilea érasi nemtii pe serbi...“

Va se dica, autorulu crede: „De cătu se ve apesati voi unii pre altii, mai bine noi unghii se ve apesamu pre toti.“ Ni aréta unu nou modu pentru deslegerea cestiunii naționalitatilor, caro modu inse e pestrecutu, n'avemu se ne ocupamu de elu. In fine spune lui Mocioni că in causa de naționalitate e mai lesne a pacta cu domni mari ca statulu, de cătu cu cei micuti ca municipie.

Trecemu acum la parerea unui organu din stang'a estrema a lui „Magyar Ujság“, Aleandru Mocioni, prin o propunere splendida i-a pus in admiratiune adeverata pre mai multi anca si din drépt'a. Cas'a intréga cu cea mai mare atentiu i-a ascultat cuvantarea ce tienu mai döue ore, si carea intre tota cuvantare ce s'a tienutu in parlamentul ungurescu de la 1861 in coci si-revindeca dreptul in cele mai esclinti. Cu sistema, cu sciintia,

Prenumeratiuni se facu la toti dô. corespondinti ai nostri, si de-adreptulu la Redactiunea Alte-Postgassee Nr. 1, unde sunt a se adresă si corespondintele, ce privesc Redactiunea, administratiunea seu speditura; este vor fi nefrancate, nu se vor primi; era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anunti si alte comunicatiuni de interes privat — se responde cate 7 cr. de linia; repeturile se facu cu pretiu scadit. Pretiul timbrului cate 30 cr. pent. una data se antecipa.

si cu o finctia atica de alui Hyperide a data navală preste inteleptiunea politica a guvernului. La noi, mai vertosu in drépt'a, nu li place lucrul cu temei, cu sciintia. Li mai place frasole cu flori retorice; dar Aleandru Mocioni prin argumentatiunea sistematica astfelui a farmecat cas'a precum acest'a n'a sucesu pana acum fora vorbo bombaste de cătu numai unor putieni oratori.“

„Hon“ organu alu Stangei, in nr. de domineca dice: „Vorbirea de astazi (sambeta) alui Mocioni forma epoca in desbaterile proiectului de lege in caus'a municipiilor. Ni pare bine ca astazi potem dà cefitorilor nostri intréga acesta vorbire, carea ar face onore ori carui parlamentu. Anca si cetorii mai putieni atinte, se va convinge ca acesta cuvantare e nu numai unu opu perfectu ia privint'a formei, dovesce nu numai scientia profunda si genialitate rara, — ci totodata in caus'a de naționalitate forma o epoca de totu nuoa, nobila si patriotică... Nu se mai vede urma de imputari si recriminatiuni, aci vorbesce atletulu libertatei, si vorbesce in tonulu adeveratei convingeri si insufletiri, carea in 1½ de óra mai multa a folositu cauzei sale natuinali, de cătu au stricatu tota cuvantare reutacióse de pana acum'a.... Impressiunea acestei cuvantari a fostu mare in amendou partile, si desi nu aderam la fie care sentinta a ei, de buna séma suntemu multi cari bucurosu ni radicam polari'na naintea sentiului de naționalitate ce se esprime astu-feliu, si vom merge si in acesta causa pana la marginea liberalismului; insine ne sentim confirmati in credint'a ca satisfacerea pretensiunilor de libertate nu poate stricat intregitatei nici in acesta causa... Nicospem dorint'a ca acesta sublimitate nobila se petrunda pe toti conatiunilii oratorelor si se creeze simburi de libertate anca si in acele sinuri, pe cari pusilanimitatea le-a facutu neacceptabile pana acum spre acest'a.

(Va urmá.)

Interpelatiune, adresata ven: Consistoriu alu romanilor or. din dieces'a Aradului.

De multe abusuri me plangeam prin „Albina“ pana n'avuseram sinodu, dar me consolam că sinodul venindu, are se le tocmeșca tota ca se nu mai fie lipsa de mine, de unu revisore fora de medilice suficianti.

Dar vedu că n'am nimerit' cu consolare, ci éca-me silitu a adresă si consistoriului istu nuou o interpelatiune, si anca de cea colectiva:

1. Ce a facutu ven. Consistoriu pentru a se esecută otarirea sinodului despre necompatibilitatea oficielor, căci éca trece termenul de 6 septembri pentru esecutare?

2. Ce despusctiuni s'a facutu de ven. Consistoriu pentru a incetá resipirea averilor monastirii Hodosului?

3. Pentru ce se ierotonescu si acum preotii, caplani si diaconi, fora observarea celor prescrise de Statutul Organicu?

4. Crede Ven. Consistoriu că este permis unui calugaru romanu or., a se face membru la reuninea gidanésca, ce se numesc „Alliance israélite universelle“, si carea presiediu de betranulu ovreu Crémieux, de la Parisi indrepta atacuri in contra naționalitatii si contra bisericei romanesce, imputandu-ne prin organele judane fanatismu, superstitione etc.?

Unu romau ortodoxu.

PROGRAM'A

adunarii generale care se va tiené in Halmagiu in 8/20 iuliu a. c. — in caus'a infinitarii unui „Fondu naționalu“ alu caruia capitalu va servi de imprumutu pentru poporul romanu economu, era interesele pentru inaintarea culturei si a literaturii romane.

1. Adunarea se va tiené in localitatea scoli capitale, ori in biserică rom. gr. or. din Halmagiu.

2. Adunarea se va incepe cu intonarea imnului nationalu.

3. Convocatoriu deschide adunarea prin o cuventare acomodata scopului adunarii la 10 ore dem.

4. Adunarea si-alege unu presedinte si unu notar.

5. Se mai potu rosti si alte discursuri ocazionale.

6. Alegerea unui comitet pentru administrarea inter. a fundului.

7. Convocatoriu propune mai multe medilöce prin care se va poté ajunge scopul din cestiu.

8. Se mai potu propune si alte obiecte

9. Alegerea si inscrierea membrilor „Fondului nationalu.”

10. Regulamentul pentru administrarea interimala a fundului si intereselor.

11. Alte disputatiuni salutare in interesul acestui fond.

12. Inchiderea adunarii prin convocatoriu.

Preotulu Nicolae Butariu, mp.

Bodesci, (cot. Zarandului) iuniu 1870.

Dle Redactore! La obiectiunea ce binevoirati a-mi face in nr. 44 alu „Albinei” in cusea adunarii generale ce se va tiené in Halmagiu in 8/20 Iuliu a. c. — pentru infinitarea unui „fondu nationalu a caruia capitalu va servi de imprumutu pentru poporul romanu economu — éra interesul va servi pentru inaintarea scintelor si a culturii romane, cu permisiunea on. Redactiumi, vinu a mi face la rondu meu unele modeste observari. — Dacă adeca Dle Redactore, cameia catra Halmagiu nu sunt drumuri de fera — cari ar face indemană a veni voitorii de a lăua parte la aceasta adunare, si cumea Halmagiul e pre micu pentru a poté cuprinde atât'a glota de romani. — Eu inca recunosc că e cam asia; inse totu fie cine caruia i diace la anima sōrtea si interesulu scumpeui nōstre natiuni, dela Aradu ori Deva 'si va luă ostenela de a veni pana la Halmagiu si cu carut'a, caci n'au umblatu români cei mari, po drumuri deferu totu deun'a, dara candu interesulu natiunei a cercutu concursulu loru, nu aflau preteste, ci treceau prin focu si apa, si numai prin sacrificie s'a potu salvă esistint'a nōstra nationala. Ce se atinge de Halmagiu, că ar fi pré micu spre a poté cuprinde atât'a glota de romani, — inca nu poté stă — caci de siguru vom afla in Halmagiu atât'a locu, cătu va fi de lipsa, spre a poté cuprinde pre acel frati, ce ar voi se iee parte la aceasta adunare natiunala, — vom face cum vom poté, numai scopulu se-lu potemu ajunge, caci trebuie sciuța că accia ce se poté face in Halmagiul Zarandului, cu greu se va poté face in tota Ostrunguria, caci romanii Zarandeni precum totu deuna asia si astadi stau la culmea inaltei loru misiuni — asiu poté areta mai multe dovedi. *)

Mai departe la intrebarile mai multoru frati, cumea ce e scopulu si insemetnata acestei adunari? me grăbescu a li dă urmatoriole deslușiri: Scopulu si insemetnata acestei adunari este acel'a, pre care credu cumea destulu de respicatu ilu descriseiu si mai susu, dar mai pe largu in convocarea din Nr. 44 alu „Albinei.” Este adeca acel'a de a infinita unu fondu nationalu din care poporul nostru prin imprumuturi in obligatiuni bine asecurate, cu interes moderate se se ajutore — spre a poté progresá materialminte, éra prin interesele acestui fondu, se naintedie spiritualminte că numai candu vom fi in posesiunea acestoru două conditimi de vietia, numai si numai atunci potemu avé sperantia la unu venitoriu mare si ferice.

Motivul din care am purcesu la convocarea adunarii din cestiu, si la infinitarea unui astu-feliu de fondu, a fostu si este, caci m'am convinsu cum poporul nostru se afla in mari lipse si necaduri — si cătu de reu sta materialminte, elu la lipsele lui nu poté imprumută neci macar 100 fl. — pana nu va oferi unu

*) E forte laudabila promptitudinea de a trece prin focu si apa, dar candu scopulu se poté ajunge fara acestu sacrificiu, atunci focul si ap'a ni remanu ca faptori prisositori ce-i potemu intrebuinta bine auria. S'au convocat atate mii de romani, in cătu Halmagiul n'are atate case, de aceea si ne parea pré micu; si — óre n'ar fi mai usioru se mérge Muhamedu la munte de cătu... Déca ince ati favutu in vedere desclinitu Zarandulu precum ni splicati acum, atunci e bine nimeritu si vi uram resultate.

Red.

interesu érasí mai atât'a cătu capitalulu, si la lipsa mare o face si acs'ta, si bieluconomu in locu se se ajutore, mai multu i este spre dauna — caci cătu pote elu trudi si agonisi ubia i ajunge pentru interes, dar unde sunt apoi alte multe dari, si subsistint'a? Si pana ce poporul nostru se va asta in astu-feliu de stare misera cum se si pote cineva pretinde si se accepte ca elu se naintedie in sciintia si cultura, unicele mediöce ce dău vietia, si-lu fa-u mare si tare, pe unu poporu? Cum pote elu astu-feliu se naintedie cu timpulu, candu elu in locu de a progresá, dora regresédia, celu putienu materialminte, unde sunt apoi mediöcele prin cari ar poté progresá si spiritualminte? éca motivul din care fuseli condusla la convocarea desu memoriei adunari, si la infinitarea fondului din cestiu.

Si pentru ca ide'a si intentiunea nostra se se pota realisa, acestu fondu se va administră de catra unu Comitetu alesu de catra adunare, dupa unu Regulamentu — a caruia intielesu va fi asia cumea numai acel'e economi vor avé dreptu la imprumutare din acestu fondu, cari vor fi membri ajutatori ai fondului, cu unu ofertu anualu celu putienu de 2 fl. v. a. si luanu in consideratiune lipsele mari de cari suferă poporul, candu va vedé elu că se poté ajutoră prin imprumuturi cu interes moderate, atunci nu me indiosescu a crede cumea astu-feliu de membri va avé fondulu destui.

Mai departe numai acel'a va avé dreptu la imprumutu, carele va documenta că nu folosescu său nu va mai folosi beaturile spirituoase, carele va fi omu de omenia si bine diligenta, si carele prin producerea unui atestatu familiaru va documenta cumea din 2 său 3 copii ce iare, mai antau au invetiatu său si va deobligă a-i portă pro toti la scol'a populara, unde se invetie bine a celi si scrie; apoi dintr'acestia va portă la scola celu putinu 1 său 2 in clasele normale, apoi dintr'acestia 3 copii se va deobligă a-i portă la scola si mai departe, éra déca nu se va poté, a dă barem pre unulu la ceva maestria.

Acesto sunt conditiunile ce se vor pretinde de la totu acel'a ce vr' vo' a se imprumută din acestu fondu nationalu cu interes moderate, — care precum spusei vor servi pentru cultura si literatura, in ce modu se va asta mai bine.

Din aceste espuse ori si cine se va poté convinge despre insemetnata si scopulu atât'u alu adunarii convocate de mine po 8/20 Iuliu a. c. in Halmagiu, cătu si despre insemetnata fondului din cestiu, si despre marea loru importantia.

Nu ni remane alta inderetu — de cătu a lasă pretestele cătu de ponderose ar fi acele si a incepe la lucru, a ne face fiesco care detorint'a fatia cu poporul si natiunea, a concurge dupa puteri cu sprințul materialu, a aduce si a punc totu romanulu una picatura de apa, altulu unu firu de nesipu, altulu o petricica, si asiá cu totii vom radicá pré usioru unu edificiu grandios, carele va servi de asilu si mantu're pentru poporul romanu.

Nu e timpu mai multu de a face numai planuri si vorbe. Veniti dar fratilor, priu tapete se dovedim lumei că romanulu s'a descep-tatu, e capace de vietia, e demnu a-si cuprinde loculu strabunilor, carele i-sa rapitu cu forti'a, e demnu a fi in numerulu popóralor si natiunilor culte si mari ale lumii. „La lucru, si Ddieu ne va ajutá!”

Preotulu Nicolae Butariu m. p.

Langa Ciacora, 28 iuniu.

(Unu protopopu, care fugă de sinodu) Ieri, dupa multe staruntie ce-su cunoscute dejă publicului ceitoriu, ajunseram a avé si noi unu sinodu protopopescu. Pana a nu descrie sinodulu, se vorbim una picu de parintele protopopu.

Protopopulu Ciacovei dlu Seimanu, pe candu era preot si asesoru consistoriale sub ierarchia serbescă, s'a certatu cu episcopulu de serbu pentru o cauza de totu personala, pentru cumpărarea unui protopopiatu. Episcopulu ilu persecută. Romanii, superati pre ierarchia serbescă, ilu socotira pe Seimanu de martiru, foră a mai consideră cumea cauza persecutiunei e de totu personala. Ni trebuiau martiri, si ni-i luamu pre unde-i gasiamu, foră a ne mai intrebă multu déca intr'adeveru e martiru si déca intr'adeveru respectivulu are destula valore morală.

De reu persecutiunei eppulai serbescu Seimanu trecu la biserica romana unita. A-

tunci noi ne entusiasmaramu si mai tare pentru densulu: Vedi ce martiru brava! de bunu na-tionalistu ce e, a trecutu la biserica unde si vede nationalitatea ascurata!!

Dede Ddieu de nidobandiram si noi romanii or. ierarchia nostra nationala. Acum cea antaia dorintu ni era o remuneratiune lui Seimanu, că e martiru, si astu-feliu ajuns protopopu in Ciacova. Dar Santi'a Sa, odata protopopu, in locu se corce a suplini ceea ce-i lipsia: — capacitatea si adoveratulu meritul incepù se-si permata felu de felu de abateri si neregularitati, presupunendu dora că ierar-chia nostra va continua pe romani abuzurile celei serbesci, său că totu i se vor iertă de martiriu, nescotindu că noi (dupa ce nu mai avem lipsa de demonstratiune in contra ierar-chici serbesci,) nu-lu mai octroāmu de martiriu, ci-lu judecămu de dupa adoverat'a lui valoare.

Cu multa truda, facendu-lu se deschida ieri sinodulu protopopescu, Sant'a Sa se supera că in comitetu si in scaunu nu se alegu persoanele ce elu le vră. Caren lu-i se a ingriji de unu raportu despre starea bisericelor si a scolelor că-su mai de totu destramate, S Sa strigă maniosu: „Nu me voi face obel'a vostre, Sanetatea buna.” Cu atât'a esă, foră a suspinde sedintă, foră a inchide sinodulu. Cu S. Sa esira 2—3 insi. Fiindu că sinodulu nu era inchis, noi delocu ni-am alesu presedinte pe d. Vinc. Popu, si am continuat sedintă si am otarit u o representatiune catra consistoriu, in carea se insirămu peccatele lui Seimanu, cari de se vor mai continua, ne ruinează cu totul, si se cerem a ni se permite alegerea altui protopopu, éra lui Seimanu se-i dee ceva parochia vacanta dreptu pensiunare, macar se-i permătă si titlulu de protopopu emerit. Pentru facerea representatiunei se alese o comisiune de trei insi: Vinc. Popu, G. Craciunescu si Cosieriu.

Dupa unele agende mai mitutele, sinodulu se incheia cu solenitate si in ordinea cea mai buna. Credomu că ni fecorau detorint'a, tocmai precum si uitase de a sa dlu protopopu.—

REPORTU GENERALU,

Despre activitatea Directiunei asociatiunii na-tionale din Aradu, pentru cultur'a poporului romanu, pe anulu 1869/70.

Nr. 112

Seria XV.

Onorata adunare generala!

In sensulu §. 9 alu statutelor asociatiunii noastre, subseris'a directiune 'si tiene de detorintia a asterne onoratoare adunari generale cu totu respectulu urmatoriulu

Reportu.

Activitatea directiunei in decursulu anului administrativu, — si a nume: de la adunare generala trecuta, 2 Septembre 1869 pana astazi, se cuprinde in urmatorile acte pe bas'a dispusetiunilor prescrise de adunarea genera-la, — si conform protocoleloru alaturate sub A. despre sedintele ordinare si straordinarie tenuite in decursulu acestui anu, — se aducu la cunoscintia onoratoarei adunari generali aceste puncte:

1. Directiunea, dupa ce s'a autenticat protocolulu adunarii generali din anul trecutu, s'a constituitu in prim'a sa sedintia si normisandu terminulu sedintelor si inceintatul pre toti membrii, invitandu-i la activitate; si asiá in restimpulu celor aproape diece luni a le activitatii sale a nisuitu a satisface chiamarii, si a efectu, — dupa putintia totu insarcinările primite de la adunarea generale, — precum si alte afaceri provenite in acestu periodu, ce cadu nemidilociu in suer'a de activitate a directiunei.

S'an tienetu in tota lun'a regulatu sedintie ordinare, — si dupa recerintie estraordinarie adeca 8 ordinare, si 7 estraordinarie de totu 15 sedintie.

Intre obiectele mai momentóse, au fostu asfacerea, respective limpedirea cestiuenei de sortitura filantropica ce s'a arangiatu cu ocasiunea adunarii de anu, si alu careia rezultatul nepotendu-se constatá cu esactitate atunci, adunarea generala prin determinatiunea din 2 Septembre 1869 Nr. 15 au insarcinat pre acosta directiune ce se-si termine elaboratulu cestiuenei sortiture, si despre rezultatul acosteia se faca reportu detaliat pana la acosta ocasiune care, conformu programului este pus la ordinea de lei, si se va ceti indata.

2. Reamanedu stipendiele rosolvite studintilor, in anulu 1868/9 neinpartite, din cau-

sa că directiunea pre atunci nu poate dispune de sum'a preliminata de 900 fl. v. a. acestea s'au impartit numai in acestu an, — éra din stipendiele preliminate pe anulu scolarie 1869/70 in suma totu de 900 fl. v. a. in urmarea concursului publicat, s'au impartita numai cele siepte resolvite in suma de 600 fl. v. a. de bracă pentru stipendiu destinat unui studinte la politehnica cu 300 fl. v. a. n'au concursu n'me in termen; si asié directiunea prin decisulu seu din 25 Martiu Nr. 50 au decretat a acestu stipendiu de vacantu, lasandu ca onorata adunare generala se dispuna in acesta privinta. — Dupa ce inse terminul concursului a fostu espirat, si pentru stipendiu acesta de vacantu declarat, au intrat suplic'a studintelui Aleșandru Lucaciu de la politehnica din Bud'a; dar directiunea nepotondu-se abate de la decisula seu precedente, a rezervat a decidedere acestei cause — onorabilei adunari generale; — si in sensulu acesta au indrumat pre suplicant a accepta dispusetiune.

3. Prin determinatiunea adunarii generali din 2. Septembrie, Nr. 6. directiunea au fostu insarcinat: ea in privinta licuidarii si incasarii restantelor vecchi si mai prăspete, — in care se afla o multime de membri, se faca de nou dispusetiunile necesarie; spre acestu scopu fiindu autorisata a face spese si preste sum'a preliminata, lacompanarea protocoleloru evidentiiale noue si expeditiunea catra colectanti, prin decisulu de sub Nr. 20 au dispus redigearea de două protocoale: unul licuidatoriu, si altul evidentialu; acesta cu atât'a mai virtosu, caci, neefectuindu-se din partea celor mai multi colectanti licuidarile necesarie ale ofertelor restante, si custandu o incurcare forte mare inca de la infinitarea asociatiunei in manipulatiune cassale, — precum si in anul trecutu s'a aratat, au fostu adeseori casuri, unde estraselo tramise colectantilor, nu erau esacte, si intampinau pedezi la licuidare si ancasare, ceea ce numai neregularitatilor din anii precedenti se poté atribui.

Astu-feliu dura, abia acum'a se potura redică dificultatile pe bas'a repòrtelor intrate de la colectanti, si dupa cum se vede din acele două protocoale amintite, protensiunile asociatiunii noastre din ofertele restante bine constata se insira in alaturatul bilantului evidență sub B) compus din protocoale, care arăta si rezultatul incassarilor de la adunarea generala de anu pana astazi.

Cu dorere trebuie se amintescă directiunea si asta data; că ca mai mare parte a colectantilor, acum de două ani recercati, si de repetite ori rogati, — neci pana in diu'a de astazi, necum se fie facutu licuidarile, dar neci au mai adunat oferte pe partea asociatiunei; n'au datu macar responsu la nenumeratele recercari, ma ce e mai multu: că unii dintre colectanti detinendu actele, ce li s'au fostu transmisu an a in 10 Maiu 1868, dupa doi ani de dile le-au restituitu directiunei, cu cuvant: că nu potu satisface chiamarii de colectanti; si asiá prin acesta nepasare enormile restante stau si acum'a nedescurate?

Numerulu membrilor nou intrati si renoiti este forte marginutu; dar si cassarea ofertelor curinti fara destulu sporii, in cătu directiunea nu-si poto ascunde trist'a esperiintă: că insufletirea pentru promovarea scapurilor sublim ale asociatiunei, incepe a reci, ceea ce pe langa nepesarea susu atinsa a unor colectanti mai provine si de la apesarea sp̄itelor natiunali din vieti'a publica.

Deci avem se se sociotim de noue moduri de indemnizare, si deodata de usiorarea incassarilor. — In acesta din urma privinta se sente necesitatea de a simplifică administratiunea prin aceea: ca se se incasseze nainte deodata, éra nu in două rate competitibile anuale, ceea ce se si propune onorabilei adunari generale.

Potiene stralucite exceptiuni intre 88 de colectanti merită a fi amintite ca indemnizare pentru altii, — anume: s'au distinsu dlu Stefanu Antonescu protojude curchiu din Fegetu, de presintate in cerculu Boccea, carele la prima provocare a directiunei au licuidat si incasat pana la unu cruceriu! totu ofertele restante in suma insemnată, d.n anii 1863/4 ce se privia de neincassabile; — si afara de acestea au mai adunat membri numerosi din cerculu Birchisilui si alu Fagelului. — In asemenea modu s'au distinsu dlu jude curchiu din Nadulacu Mihailu Sierbanu, carele au medilociu licuidarea restantelor vecchi, le-au incassat totu pana la unu cruceriu, in suma de 384 fl. si au

mai medilocitu renoirea ofertelor ceipate si subserierea de oferte nuoae;

Nu altcum au manifestat zela si dili-gintia in trebile asociatiunei nostre; -- au efectuitu tota agendele colecturei; au facutu licenziarea cu esactitate, si au incassat restantele urmatorii domni colectanti:

A. *dintre venerabilu nostra preotime:*

Domnii protopopi: Iosifu Belesiu din *Totuvarudia*; Ioanu Tieranu din Lipova; Simeonu Bica din *Oradea mare*; reposatul protopresviter alu *Siriei Georgiu Popescu*, -- Ioanu Popoviciu protopopulu *Versietinui*, -- Petru Chirilescu, alu *Chisineu*, -- dlu paroou, ases. cons. Moise Grozescu din *Batania*, Mihailu Valeanu paroou, ases. cons. i prof. de teologia din *Docenea*, Nicolau Popoviciu paroou, ases. cons. din *Minisiu*, Simeone Popescu, din *Caviniu*, Simeonu Popoviciu din *Bichis*, Alessandru Rocsiniu din *Michelechia* si Vicentiu Schelegianu din *Aliosiu*.

B. *dintre diregatorii comitatensi:*

Afara de domnii mai susu numiti: Ioane Motiu ases. la tribunul cottsensu in *Zarandu*, Gustavu Rusu jude cere. in *Galsia*, Sava Ferenjurisoru in *Chisineu*, Ioane Luca jurasoru in *Agris*, Timoteiu Miclea jurasoru in *Cacova* (cottulu *Caras*), Paula Draga, juras. *Borosinu*, Julia Muntenu juras. in *Aradului nou*, si Vasilie Bordanu comisariu de securitate in *Oravita*.

C. *dintre notarii comunali:*

Domnii Ioane Suciu din *Socodoru*, Nicolau Ardelenu, din *Buteni*, Constantin Comlosianu din *Micalaca*, Ioane Moldovanu din *Siria*, Emanuilu Philimonu din *Moderatu*, Dionisius Cadariu din *Chiseteu*, Petru Suciu din *Otlaca*, Teodoru Papu din *Cherechiu*, Ioano Popescu, din *Apateu*, Isidoru Popescu din *Cuidiu*, Simeonu Popoviciu Desseanu din *G. Varsianu*, Iosifu Ilie din *Bocsig*, Paulu Goronu, din *Radna*, Nicolau Polisiu din *Prazeni*, si Ioanu Topanu, din *Sielau*.

In dilele mai recenti au mai intrat raporturi dela dd. Mihailu Besanu asesoru cottsensu din *Lugosiu*, Georgiu Craciunescu ases. consist. si profes. de limba si literatura romana din *Temisiore*, Teodoru Jurn'a paroou din *Sa' Mihailu Romanu* si Teodoru Calinescu docinte din *Caransebesiu*.

Adunarea generala din unulu trecutu au fostu dispusu inlocuirea colectantiloru negligenti prin alti barbati mai zelosi; dar directiunea n'a potutu realizat acesta din acelu motivu cae espeditionile mai recente se fecora numai in luna lui *Martiu*, a. e. si asia considerandu miscarile multilaterale de interesu national si bisericescu, ce se intemplara de atunci in ceci, -- considerandu ca la acestea mai toti barbati intelighenti, prin urmare acei domni colectanti erau ingagati, si considerandu: ca si timpulu a fostu parte nefavorabilu, parte pre scurtu pentru incassarea baniloru -- sa credintu ca acci respectivi dd. colectanti vor suplini scaderile vediendu apropierea acosteii adunari generali, ecea ce inse nu'a intemplatu.

Dreptu aceea onorata adunare generala in privint'a acesta este rogata a dispunu celea ce le va afila de bine.

4. Pe temeiul preliminarului placidatu in anulu trecutu, directiunea a prenumerat urmatorele diuariu pentru cabinetulu de lectura, si a nume: *Albin'a*, *Federatiunea*, *Gazet'a Transilvaniei*, *Telegrafulu Romanu*, *Famil'a*, *Gura Satului*, si *Transilvan'a*, era dintre cele straine s'a prenumeratu numai pe $\frac{1}{2}$ de anu foia germana *Reform, der Osten, Arader Zeitung*, si *Alfold*; afara de acestea au venit u gratis *Romanulu* din *Bucuresci*, si din *Pesta Magyar Ujság*.

5. Cu combinarea unui planu pentru castigarea unei case ca proprietate a asociatiunei, conformu decisului adunarii generali, de sub Nr. 12, fiindu ea impreunata cu multe greutati si in privint'a modalitatiloru si mediocelor, directiunea nu s'a potutu deprinde, si asia acesta causa ramane a se recomandat atentientei mai departe a directiunei.

Pentru esoperare modificarii §. 19. alu statutelor relativ la tiernarea adunariloru generali ambulante conformu determinatiunei de sub Nr. 14; -- directiunea a facutu o reprezentatiune la guvernul tierii, -- adresandu-se deosebi catra toti deputati dietali romani cu rogararea, ca se o sprinica.

Substernerea inse s'a intardiatu prin aceea ca a fostu retramisa pentru traducere in limb'a magiara, -- traducerea s'a facutu.

Intr'aceea s'a escatu dubiectate deca este

trebuintia intre impregiurările constitutiunii de astudii de astu-feliu de petitiune si in cununire guvernala?

Directiunea supune de nou desbaterei enorabilei admari generale.

Facandu-se propunere la adunarea de anu, s'a dispusu, a se elabora din partea directiunei unu proiectu de modalitate pentru latirea industriei si a comerciului intre poporul roman si asia incredintandu-se eu acesta cauza o comisiune din simbul directiunei, a facutu unu elaborat adeata si de directiune, -- carele sa alatura sub C. si se recomen a binevoitorea atentimi a onoratei adunari generali.

8. Espirandu timpulu contractualu de arenda a localitatii asociatiunei ee au fostu inchiriatu po trei ani, si din cauza concuriunii mari ce domnesce aicia pentru cortele, era de alta parte din cauza ca pentru asociatiune, nu s'a potutu de felu alti la calitate acomodata, si mai estina, directiunea a fostu constrinsa a renui contractul mai pe unu anu; dar ca unu pretiu mai mare, adeca cu 400 fl. pe anu; insc eu adau-ulu mai unei chilii, si altori apartinentie cari se vor incliria spre usiorarea arende; dreptu aceea onorata adunare generala este rogata ca se binevoiesca a incununata acesta dispusetiune a directiunei, -- conformu decisului de sub Nr. 34 si 53. a protocolului siedintiei.

9. Dupa cum se vede din protocolul siedintiei de sub Nr. 39, reposat'a locuitoria Andea Berecza din *Micalaca* a facutu unu legatu de 100 fl. pe sem'a asociatiunei, care s'a acceptata si de catra ceia lalit coerdic la publicarea testamentului; -- dar nefisindu pana a cum pertractatu lasamentulu, asociatiunea anca n'a devinutu in posesiunea acestui legatii, -- si asia directiunea a insarcinatu pre fiscululu asociatiunei ca la timpulu seu se participe la pertractare si se apere interesele asociatiunei. --

10. Directiunea n'a intrelasatu a tieni si in anulu acesta indatinatulu parastasu pentru eternisarea memoriei fericitului Gherghiu Popa membru fundatorulu alu asociatiunei, si fostu comite supremu, care parastasu s'a serbutu cu tota solenitatea de catra Ilust. Sa Dlu Episcopu, in biserica catedrala de aicia, -- dupa cum se vede din protocolul siedintiei directiunii sub Nr. 66

Asisdarea s'a tienutu parastasulu pentru binefacatorulu asociatiunei *Joya Cresticu* in opidulu *Siria*, prin dlu paroou si adunistratoru protopopescu Nicolau Beldea dupa cum se vede din protocolul siedintiei de sub Nr. 67.

11. Cu scopu de a se espera pe partea fondului asociatiunei unu castig de bani; directiunea a dispusu conformu decisului de sub Nr. 88, la oferirea dlu Petru Popoviciu invicatoriu in *Temisiore* a productiunea de piese teatrale ce se va executa cu ocazionea acestui adunari de catra societatea de dilektanti din *Temisiore* in teatrulu de aici. --

In acompaniere cu acesta producțiune se va produce si corulu vocalo - musicalu alu plugariloru din *Chiseteu*. --

Mai departe s'a dispusu arangiarea petrecerii de saltu nationalu la otelul crucea alba ce se va tieni manc ser'a conformu avisu lui publicat in foile nationale, -- alu catror'a venitul curat este asisdarea menitul fondului asociatiunei. --

12. Din incidentula esperiintiei: cumca sororile asociatiuni din *Transilvania* si *Bucovina* sunt ajutorate din bugetul destinat spre scopulu culturii nationale romane, de catre ministeriulu *Romanici* pentru culte si instructiunea publica; --

Directiunea la propunerea directoriului secundariu a dispusu prin decisulu seu de sub Nr. 97, a se face o adresa catra acelu Miristeriu alu *Romaniei*, in privint'a acesta, conrendu-se asemenea ajutoriu cu atat'a mai virtosu; deobicei asociatiunea nostra marginita in poterile sale materiale are mare necesitate de unu asemenea spriginiu spre inaintarea scopurilor sale de cultura nationala.

13. Dupa cum se vede din reportulu perceptorului alaturat sub D) starea cassei, si respective resultatulu incassarii ofertelor; apoi erogatiunile din anulu acesta, sunt uruatamente: incepandu de la adunarea generala trenta pana la la incheierea diurnalului, de perceptiune.

Ratiocinu perceptorului este provediutu cu tota documentele recerte, si censurandu-se prin esactori dupa cum se vede din reportulu acestuia, tota adunarii perceptoralu

s'a afatu in cea mai buna ordine, si nu oteare neci o difficultate. --

Mai departe din reportulu esactorelui alaturat sub E) se vede urmatorulu resultata desyre statutul membrilor asociatiunei. --

14. Bibliotecariulu asociatiunei, -- aréta prin repor. alu seu alaterata sub F.) sterea bibliotecii de presinte. --

15. Fundu instinetu alu asociatiunei, s'a sporit in anul acesta cu una lampa doata, -- dupa cum aréta economulu asociatiunei prin repo. alu seu alaturata sub G.) totu odata face cunoscuta nevoie tata reparatiunilor de mobile ce s'a sticata, propunendu a se preliminu o suma corespondanta acestui scopu.

Despre agendele fiscalatului se alatura reportulu sub H.) din care se vede ca trebile asociatiunei nostre au avutu si in anulu acesta lipsa de intrevirea fiscalului. --

17. In fine se alatera reportul notariului sub I,) din care se vede ca tota espeditionile asociatiunei nostre au avutu si in anulu acesta lipsa de intrevirea fiscalului. --

Deci cu acestea incheiandu-si subseris'a directiune activitatea din anulu acesta, roga ca onorata adunare generala se binevoiesca a o absolve de responsabilitatea ulterioara.

Aradu 5. Iuniu nou 1870.

Directiunea asociatiunei nationala, pentru cultur'a poporului romanu.

Antoniu Mocioni m. p.

Directoru primariu.

Petru Petroviciu mp.

Notariu.

PROTOCOLULU

Siedintelor tiente din partea sinodului episcopal a diecesei romane greco-orientale din Aradu, -- in anulu 1870.

(Continuare)

Siedint'a VI.

tienta in 24 Aprile 6 maiu 1870 sub presidiul ordinariu functiunandu, de norariu Mihaiu Bunciu.

Nr. 67. Dupa etirea si autenticarea protocolului din siedint'a premiersa, presiedintele presinta urmatorele petitiuni: petitiunea mai multor locuitoru din Suu Mihailu Romanu contra preotului do acolo At. Petroviciu, petitiunea poporenilor comunei gr. or. din Toboliu in meritulu controversii alegerii de parochu, si a comitetului protopresveral din cerculu Siriei prin care cere intrepunerea sinodului ebarhialu la directiunile finantiarie pentru incetarea tresarii eu equivalenta a besericilor si a ornamintelor loru scutite de taxe prin art. de lege XXII, 1868. §. 25.

Se transpune comisiunii petitiunarie.

Nr. 68. Presiedintele respunde la interpellatinea deputatului Stanescu, referitorie la desdaunarea familiei Nicora pentru spesele si sacrificiile facute in cauza insintiarii episcopici romane gr. or. din Aradu, si aréta ca cestimne privita din punctu de vedete juridicu, apartiene dreptului privat; in catu adeca dlu D. Nicora ca condescendintele convincatului in spesele atinse de interpelante -- a avutu regresu in contr'a mai multor particulari, cari au fostu convinuti in respalirea speselor acclor'a si ca dlu D. Nicora, dosi a triumfatu naintea judecatalui civil totusi a fostu plecatu a-si cautat satisfacerea pe cale amicabila. Urnarea acestei proceduri a fostu cu presideintele episcopu -- la rogarea dlu D. Nicora a emis colete, si banii incursi i-au administrat dlu d. Nicora: dar fiind ca sum'a in cursa n'a satisfacutu nici din de parte pretenziunii dlu D. Nicora, Dsa declinandu si acun delu calea judecatala a facutu pasi la asociatiunea aradana pentru lupta mesurilor ulteriore spre escontentarea sa; dar dlu mai multe i-dece obvenite cauza s'a relegatu la o ocazie mai buna. In fine tienendu presiedintele, ca implinirea pretensiunilor dlu D. Nicora este o detoritina morală a Romanilor din diecesa Aradului, opinionea ca dlu C. Nicora se si asterna petitiunea sa bine instaurata sinodului spre desbatere.

Se primesce, si respunsulu presidialu se ie spre sciintia.

Nr. 69. Stanescu este multeemitu intrate cu responsulu catu a primutu; dar din cauza ca nu i s'a datu responsu detaiatu la fiecare pentru ca a intielesu, ca cauza de la prospere a stagnat, promite a face proiectu de resolutiune in prossim'a siedintia in cauza acesta.

Propunerea se primesce in forma modificata, de deputatulu Babesiu, astfelu: Oficiul besericescu este incompatibil cu orice oficiu anticonfesionalu a lui potestatei lumesci anume cu acelle ce taia in autonomia besericii si scolii noastre; si in catu s'a asta in acesta diecesa individuali, cari au primut posturi lumesci, si totusi si au sustinut oficiele loru besericesci, i-se impune consistoriului respectivu, ca numai-decatu se provoce pe respectivii oficii besericesci, se abdica seu de oficiul lumescu, seu de celu besericescu; si de cumva in decursu de 6 septembrii dela incheierea acestii sesiuni sinodale, nu ar abdice, deocamda se considera posturile loru besericesci de vacante si celu multu in decursu de o luna dela decurgerea acestor 6 septembrii se se implinesca posturile devenite vacante pe calea prescrisa de statutulu organicu; era despre efectuirea acestei dispuse iunii presiedintele consistoriului va reporta sessiunei prossime sinodale.

Spre scire.

D. Nicora face motiune: ca sinodulu episcopal se face pasii necesari, ca si pana ce s'ar esoperă separarea fondului solasticu din Buda-Pesta, acum comun cu serbi, -- restantile si competitia' cuirenta a comunelor romane, se nu se mai administredie, la acelui fondu comunu, ci spre formarea unui fondu separatu romanu, se se incassezie aceea prin insintiand'a epitropia scolaru romane.

Se pune la ordinea dlei in Siedint'a de mane.

Nr. 71. Presiedintele presinta urmatoriele proiecte:

a.) Proiectu pentru sistemisarea posturilor de asesori consistoriali la consistoriul aradului, si la celu din Oradea mare:

b.) Proiectu de resolutiune dupa carele, unele posturi sistematizate la consistorie se remana nedelinite pe anul 1970 71;

c.) Proiectu de bugetu pentru ambele consistorii pe anulu 1870/71;

d.) Proiectu pentru stabilirea formulei de juramentu;

e.) Proiectu de programu la alegerea asesorilor consistoriali si

f.) Proiectu pentru emiterea unei comisiuni in cauza promovarii culturii poporului, si a uneia, pentru elaborarea unui regulamentu referitoriu la disciplinarea preotiei si a poporului.

Se transpune comisiunilor finantiali si organisatorie, cari la propunerea presidiului numai decatul se si alegu, a nume cea finanziara de 9 insi in personale deputatilor din clerus: Drehicicu, Vasileviciu si Gruescu; era dintre mireni Babesiu, Popoviciu Desseanu, Aless, Popoviciu, Petru Suci, Emanuilu Missiciu si Ioanu Moldovanu; cea organisatorie de 5 insi, in personale din clerus: Anca, si Neteu; din mireni: Borlea, Cosma, Stănescu si Besanu.

Nr. 72, Babesiu face propunerea: ca ambele numite comisiuni se fie indrumate a se intrenui si a conlucra in tota cestiunile de natura mista, adica cari ating obiecte de un'a si alta competitinti a.

Se primesce unanimu.

Nr. 73. Referintele comisiunii verificatoare Ioane Popoviciu Desseanu reporteză, ca actele de alegere ale deputatilor: Tieranu, Gruescu, si Cermen'a se afla intru tota conformu prescriselor statutului organicu, dreptaceea se recomanda verificarea.

Se primesce; era in loculu II. Sale dlu Andrei Mocioni -- carele a renuntat, presidiul va escuti alegere noua in cerculu electoralu alu Temisiorei.

Nr. 74. Luandu se la desbatere propunerea deputatului Vasileviciu, referitorie la erigirea unoi catedre in Be

sidere posturile loru besericesci de vacante, celu multu in decursu de o luna de la decurerea acestorui siese septembri se se imprimăscă posturile devenite vacante pe calea prescrisea de statutului organicu, era despre efectuirea acestei decisiuni presedintele consistoriului se reprezintă prossimeii sesiuni sinodale.

Nr. 76. Presedintele prezintă cercetarea ministeriului ungurescu, regiu de culte si instructiune, in privintă alegerei de membri la senatul scolar comitatense.

Se strapune comisiiunei speciale statutorii din membrii: I. Ratiu, Sig. Borlea si P. Cosma, ca pe siedintă a viitoria se dă opinione.

77. P. Petroviciu retragendu-si motiunea referitoră la catedra de limbă si literatură romana la gimnasiu Aradu.

Se iș spre sciuntia.

Procopiu Ivacicoviciu mp. presedinte.

Mihai Bunei mp.

(Va urmă.) notariu.

Chesintiu, 1 iuliu / 19 iuniu 1870.

In nr. 49 alu „Albinei” si-a luat cutare Domn „E. romanu creștinu” ostenelă a deschisă decurgerea pertractării in cauza aredicarii unei cruci romane in locul celei serbe, — in care descriere mă atacatu si pre mine, casă candu asiu fi vorbitu pe de laturi, ca se remana crucea serba, că vor bă alvalucu.

Aceste sunt numai nisice scorinturi ale „E. romanu creștinu,” — Dsa e forte indatinatul ale face, numai de a potă figura de romanu bunu. — E. creștinu bunu, — dupa cum i place a se numi, e causatoriul neintelegerii intre preotime si intre poporu, căci pana nu venise Dsa in comună nostra, frecari n'am avutu, macar că avuseram barbatu mai demnu in postulu celu ocupă de presentu Dsa, — si asiu recomandă amicabilu Dlui E. romanu creștinu, a-i corepunđe numelui acestuia in faptă.

In meritul causei, serbatorescă dechiaru: cumca pentru sprințirea crucii serbe, său in interesulu loru, n'am facutu nici candu nemica, ince in cătu mi-ă statu in potintia, totdeuna am lucratu in interesulu romanilor, ce mi voiu tienă de detorintia si mai departe a lucră.

Nicolau Stoianovicu mp. preotu.

ECONOMIA.

Sumariu reporturilor despre starea semenaturilor la noi si in strainatate este: In Comitatele de pe langa Dunare si in partile de pe langa Muresiu, granele sunt forte frumosé si apromită recoltă eminente; pe aiurea in Ungaria si Transilvania granele sunt in parte mai mare forte de medilocu, ici-colé chiar slabie. In Rassi'a granele se arăta peste totu bune; in România numai ici colé bune, peste totu de medilocu; din Americă de nordu scirile variéza si dovedescă că sperantile de o recoltă eminente nu au destulu temei; cele mai multe reporturi semanaliză o recolta abia de medilocu buna. In Anglia, Francia si Helvetia racoltă va fi de securu neindestulitória. In Germania lipsele nordului le va suplini sudulu. — Aceste reporturi alterara de curențu pretiunile granelor in piata nostra, si fecera de sealterara si unele cursuri de efecte se bursa. —

Cotulu Temisiului, 5 iuliu 1870

(Bucatele,) Anulu de estimpu, pre la noi in urmarea unor ploie manose, va fi mai productiv de cătu de medilocu. Desi grăul, in urmarea unui geru de iernă a devenit mai raru de cătu anu, totusi fiindu mai spicosu, potu dice că ni promite o cantitate de anu. Ordin, ovesu, maseru si altele sunt in abundantia, fănu si vinu de medilocu, era cucerudiul nădare sperantie.

Varietati.

= Si-ai beutu biserica. Cetimur in foile gădano-némto-unguresci că unu micu satu romanu langa Desiu, otarindu a-zidí o biserică nouă, vendura cea vechia ca se capete si din acăstă cătă-va florini. O vendura cu 20 fl. v. a. Acum comună se adună a otari cum se se imparte banii intre locuitori, si gasi modulul:

cumpără vinarsu de toti cei 20 fl. v. a. si-lu beura. — Numitele foi nu arăta numele comună, si noi nu credem că ar fi intemplare adeverata căci de o parte romanii au stima mai mare pentru banii de la lucruri sante, de alta parte (ni place a constată) beti a cam incăstatu intre poporul nostru, era pre unde nă incăstatu deplin, poporul totusi a ajunsu se recunoscă cumca eruginosă si de aceea nă practica in publicu, si mai vertosu nu o comună intrăgă. Děca totusi intemplarea ar fi adeverata, rogămu pre oo. cetitor din apropierea Desiului se ni-a rete numele comună si alu acelor barbati cari au indemnătă la asemenea otarire: Vremu se li dămu numele publicitatei spre rusinea loru.

= Solomonu, nu celu ovreescu cu inteleptiune, ci altulu ungurescu. Pe o strata din Orade, cum spune „Pes L.” trecea unu teologu catolicu, era pre langa elu unu romanu ce beuse sub său preste mesura. Romanul ilu prinde pe preotielu se-i deo osugare. Preotielul maniosu ilu duce la jurat. Romanul spuse juratului că preotielul i-e detorius. Acum juratul enunciă detinerea teologului pana se se limpediescă romanul, si numai după ce adusă garantia, scapă teologulu de la detinere. Limpedindu-se romanul, spuse că teologulu nu i-e detorius nici nu-lu cunoscă si că a fostu bătu. La astă juratul eroi romanului 12 băte. — Se nu voiti dura a strigă: Traiesca constitutioanea ungurăsca, traiesca institutiunile ei?

= Insula Santorin, acel Pompei din epoca de petre a genului omnescu, despre care vorbiram in nr. 35, in foisiōra, — precum inscintăza unu telegramu din Atena cu datul 2 iuliu n. — s'a ruinat in urmarea unui cutremur de pamant, devenindu-o movila de cenusia; mai multe insule mici, s'a cufundat. Ce dauna pentru archeologi a geologica!

= Am onore a avisă aparintăa Cadrilului romanu original, intitulat „Buchetul” compusu pentru forte-pianu de Domnă Maria Nicóra nascuta de Sierbu. Pretiul este 80 cruceri in valuta austriaca, si se poate trage de a dreptulu de la mine Emericu B. Stănescu, Pest' străfa lui Dorotea, la nrul 5. etagiul I. nrul usiei 25.

= „Děca nu-mi gratulăza altii, se-mi gratulezu io singuru.” Asă va fi socotitul parintele protopopu din Mehadia că trăbă a s'ar face cu cale. Mergendu omenii la biserică că eră serbatore mare, Rusaliile, parintele prăpu li tiene o cuventare: „Sunt 20 de ani de candu me astu ca prăpu in medilocul vostru. „Dupa ce povesti insusi, cătu de bine s'a portat in decursulu acestorui ani, si-incheia cuventarea, felicitandu-to tu singuru: „Se potu petrece la multi ani, impreuna cu Dvostra, Aminu.” Eră in biserică unu omu strainu, carele s'a indatinat a se dă de majoru din Moldova; se intielege că se dă de majoru numa in fată a celor a cari anca nu-lu cunoscă. Acestu domn majoru in Mehadia, căci pre la Lipova nă se pare că eră colonel, era pre la Aradu . . . in butulu marginitei sale intelectuale, isbută a face o bună observatiune, că Dlui protopopu, pentru predică tienuta, nu i se poate impută — modestia.

= Amoreea parintilor catra copii loru nu se stinge nici odata. Dilele acestor Pră Santi și Sa parintele episcopu alu Caransebesului, fiindu la cura in baile dela Valcele (Előpatak) se abătu pre la loculu nașcerii sale, la Brasovu. Dupa ce a descalecatu la verul Pră Santi Sale, Dlu Constantin Popasu, amesuratul prescrierelor bisericesci s'a dusu la biserică, de acolo intorcându-se a casa, a primitu visitele Romanilor, dintre cari celea ale negoziatorilor au fostu cătu se poate de modeste. A două di de la 8—11 ore inclusivu au visitat institutele scolare, ce există aici, si alu caror creatoru a fostu per excellētiā Pră S. Sa. Din 18 clase, adeca 8 gimnaziiale, 4 normale, 4 de fetițe, 1 comercială si 1 reală, nă remasă nici ună care se nă fie certătă si in care se nu fie esaminat, adresandu la fine scolarilor din fie care clasa cele mai incurajătoare cuvinte. Eră in adeveru de admirat amoreea cu care petreceea Pră S. Sa prin clase. Cine nu culege bucurosu pome côte din arborii saditi de sine insusi — Dupa acăstă Pră S. Sa si-a cercetat pe vechii sei amici, si

s'antortu apoi la măsa la tinerulu profesor Pantelimonu Dima. — Zelulu cu care s'a jertfitu Pră S. Sa pana a fostu in Brasovu, merită o primire cu multu mai caldurăsă, chiar si daca nă si fostu brasovénă. In cătu despre primăda dia partea preotilor, trebuie cu durese marturisescu, că eu cred că într'alta parte si pe unu episcopu din China — daca ar fi fostu de legea nostră l'ar fi primitu preotimă mai cuvințios (Fie consolatul d. corepondinte, căci: Nemo propheta in sua patria. Red.)

= Necrologu Thedoressu, parochulu Ferezeasului in urmarea unui morbă lungă, lovită de guta, repausă in Domnul în 1. Iuliu a. c. in alu 47. anu alu etatei, si in alu 23. alu ieromonie sale, gelescă-lu sotă sa remasa, Stană, fiică adoptiva Maria maritata Groza, ginere-seau Ioanu Groza capelanu in locu, poporenii si toti cunoscutii lui; in densu a perdu biserica unu preotu zelosu, era natiunea fiu credinciosu, de unde si in momentarea ce se deplină in a 4 Iuliu a. c. fuse ună dintre ele mai splendide, posficiandu Rss. Domn Ioane Tieranu, protopresviterul Lipovei, si unu număr mare de preoti, s'a tenu si cuventari funebrai avendu obiectu dreptu vieti a repausatului, fe i tierină usioră, si memoră eterna!

Socote si multiamite publice.

Pentru serbarea din Putna au a mai incursu:

Prin D. J. Rusu in Cluj 15 fl. v. a.

Prin D. J. Popoviciu in Resinari 31 fl. v. a.

Dela D. Stef. Varonca in Caracala 3 Npl.

” ” ” M. Pitney consilieru in Cernăuți 20 fl. v. a.

Dela D. Dem. Seleschi protopr. alu Siretul 10 fl. v. a.

Dela D. G. Piotrovski parochu din Siret 5. fl. v. a.

Dela D. A. Cerneavăchi parochu din Sibiu 5. fl. v. a.

Dela D. J. Gramatoviciu parochu din Negotina 5. fl. v. a.

Dela D. J. Baleanu parochu din Grădiște 5 fl. v. a.

Dela D. N. Antonovicin parochu din Bogozesci 5 fl. v. a.

Dela D. J. Hostiucu admin. paroch. din Balcauti 3 fl. v. a.

Dela D. Seretianu parochu din St. Onofrei 2. fl. v. a.

Dela D. T. Patrasiu catechetu din Siretul 2 fl. v. a.

Dela D. J. Levitichi parochu din Sinaia 5 fl. v. a.

Dela D. J. cav. de Ianosiu propri. mare din Puineni 12 fl. v. a.

Dela D. J. Graboviciu parochu din Stanescu 2 fl. v. a.

Dela D. J. Gramschi din Tereblesti 2 fl. v. a.

Dela D. C. Barariu parochu din Zăclarescu 2 fl. v. a.

Dela D. M. Ciupercoviciu preotu din Tereblesti 2. fl. v. a.

Dela D. C. Botescu invetigatoru din Tereblesti 1 fl. v. a.

Dela D. V. Hacman parochu din Oprișeni 5 fl. v. a.

Dela D. Carol Nosec c. r. controlorul 2 fl. v. a.

Dela D. F. Autorit c. r. financiér 1 fl. v. a.

Dela D. Efroim Schätz posesoru 2 galb.

Dela D. V. Nimigean agricultor din Tereblesti 4 galb.

Dela D. M. Seleschi 2 fl. v. a.

Dela D. E. Antonieviciu 1 fl. v. a.

Vienă in 21. Juniu 1870.

In numele comitetului central:

Presedintele: Nic. Teclu mp. Secretarul:

Gabrielu Baleanu mp. Cassariul Petru

Pitney mp.

Emolumintele sunt: una sesiune de pamant, birulu de la 109 de casa, si stolă competiente.

Doritorii de a ocupa această parochie provadindu si Recursele cu estras de botez, Testimoniu despre absolirea teologiei, si despre calificatiune se le tramita subscrismul pana la 1. Augustu a. c. carele in concursul comitetului parochial va efectua alegerea conform statutului organicu.

Lipova, 25 Iuniu 1870.

La cercetarea comitetului parochialu.

1—3 Ioane Tieranu mp. Prot. Lipovici.

Concursu.

In Comuna Militara Mehadiacă, gr. or. in Compagnia Petnicului Nr. 4, devină locul invetitorilor vacantu, deci pentru ocuparea postului acestuia se scrie concursu cu termen pana la 15 Iuliu a. c. Salariul in bani gață 84 fl. v. a. 15 metri de cucerudiu in băbe 6 stangeni de lemn, Cortelu si gradine de legume.

Doritorii de a ocupa acestu postu, vor avea se producă totale documente si petitionile loru la Antistăta Comunală in Mehadiacă.

Mehadiacă, in 1. Iuliu 1870.

(1—1) Georgiu Baderca, Antiste Comunal.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii din comună Bai'a, comitatul Aradului si protopresviteratul Totvaradiei, cu care sunt impuse urmatorele emoluminte: 12 jugere de pamant, diumatate aratoriu, diumatate făratie; — venitul stolaru si birulu anualu — căte o măsură de cucerudiu sfiermatu de casa, de la 120 de numere de case.

Doritorii de a ocupa parochia acăstă, sunt avisati a-si tramite recursele dlui protopresviteru in Totvaradie pana in 14/26 Iuliu, a. c.

Bai'a in 14 Iuniu 1870.

Dupa contielegere cu Dlu protopresviteru:

(3—3) Comitetul parochialu.

Concursu

La fundația Annei Alexandroviciu din Lugosiu, pentu ajutoriul studintilor seraci, se afă de datu unu stipendiu anualu de 100 fl. v. a. incepându de la 1 Octombrie 1870 sub urmatorele condiții, basate pe punctul 6. alu testamentului fundatoru.

1. Fiecare care concertează se dovedește că este studinte, săracu romanu de rel. gr. or., locuitoriu de Lugosiu.

2. Dintre estranei numai aceia potu concure cari pre langa calitatile recerate in punctul 1. afara de loculu tocointie, vor dovedi rudenie cu repausatul fundatoru.

3. Recurentii au se alăture de la recensu testimoniu scolaricu despre classă cea finită, testimoniu cuvințiosu de paupertate si testimoniu de la celu mai deaproape physicu comitatensu despre starea sanatatei.

4. Terminul de concursu dură pana inclusiv 31. Augustu 1870. cal. nou. pana candu totale recursele au se fie predate la presidele de rondu alu acestei epitropie dlui Alessandru Athanasieviu protofiscalu a comitatului Carasiu in Lugosiu. (3—3)

Cursurile la bursă de Viena.

(Dupa inscrierea telegrafica din 8 iuliu.)

Imprum. de statu convertat cu 5% 59.65 Imprum. naționalu 68.26 Actiunile de credit 255.80 ; — sorturi din 1860: 96.40 sorturi din 1864: 115.80 ; Obligatiunile desarcinarii de pamant, cele ung. 80.— ; băncițe 79.20 ; transilv. 77.25 bucovin. 73.50 argintulu 118.35 ; galbenii 5.81 napoleoni 9.70